

indtraadte, da Strandvejens Dampsporvejs Koncession lige med eet ophørte at virke. Jeg mener, at det er saa nærliggende et Tilfælde, der har vist, at en Koncession kan gøre sig selv ugheldig og ophøre at virke og derved skabe betydelige Samfunds- og lokale Interesser, uden at nogen synes at være i Stand til at raade Bod derpaa. Det forekommer mig, at der i et Lovforslag som dette maa kunne drages Regler, der kunne forhindre, at noget lignende indtræder i Fremtiden. — Der kunde være forskellige andre Punkter i Lovforslaget, hvortil der kunde gøres mindre Bemærkninger, men da jeg antager, at det, ogsaa ifølge den sidste ærede Talers betingede Anbefaling for visse Parter af Lovforslaget, maa være ganske naturligt, at det henvises til et Udvalg, skal jeg indskrænke mig til denne almindelige Anbefaling for Lovforslaget, naar det maa gennemgaa en Udvalgsbehandling og derved faa nogle smaa Rettelser, som jeg finder, det trænger til.

J. Pedersen: Jeg finder ogsaa, at Forslagets Bestemmelser i det hele ere langt hensigtsmæssigere og mere tidsparende end de tilsvarende Bestemmelser i de nugældende Love. Der er dog en enkelt Ting, som jeg vil gøre opmærksom paa, og som ganske vist den ærede første Taler berørte, nemlig det Forhold, som Staten staar i til de gamle Sporvejselskaber. Disse gamle Selskaber, hvis Koncessioner udløbe snart, den ene allerede i 1896 og de andre i Begyndelsen af næste Aarhundrede, maa ubetinget hilse dette Lovforslag med meget stor Tilfredshed. Forholdet er jo det, at Staten nu har Ret til, naar disse faa Aar ere gaaede, at overtage de paagældende Anlæg uden Erstatning. Naar man vedtager dette Lovforslag, og derigennem giver Ministeren Myndighed til at forlænge Koncessionerne, uden nærmere at angive noget Vilkaar derfor i Loven, aabner man altsaa Udsigt til, at disse Selskaber paa en Maade faa en meget betydelig Forøring fra Statens Side, idet Staten afstaar fra at benytte den meget verdifulde Ret, den har ifølge den gældende Bestemmelse. Det ærede 3dje kongevalgte Medlem (Kaiser) gjorde nok opmærksom paa, at hvis Staten vilde benytte denne Ret, vilde der opstaa forskellige Vanskeligheder, der vilde blive Spørgsmaal om, hvordan man skulde forstaae en saadan Sporvejs Drift, og vilde man gaa til at brække Skinnerne op, vilde det jo være forbundet med Udgifter uden Indtægter, med følelige Udgifter til Brolægning o. s. v. Det er ganske rigtig, men jeg antager ikke,

at Staten, hvis den gjorde Brug af sin Ret, vilde komme i nogen Forlegenhed i det Stykke og være nødsaget til at brække Skinnerne op. Jeg antager tværtimod, at Staten, hvis den vilde benytte denne Ret, kunde gøre den gældende med meget betydelig Fordel, saaledes at Driften fortattes. Selv om Staten ikke vilde overtage Driften, hvad jeg heller ikke vilde finde heldigt, kunde den jo overdrage denne Bemyndigelse til andre eller betinge sig et betydeligt vederlag hos det paagældende Selskab, for at det kunde fortsætte Driften. — Jeg er ikke imod dette Forslag, men jeg mener altsaa, at man skal være klar over, at det medfører, at Staten afstaar fra at benytte en ganske verdifuld Ret, som den har ifølge de gældende Bestemmelser, og at denne Fordel gaar over paa de paagældende Selskaber, som drive disse Sporveje, og nogle af disse ere jo de mest indbringende af Sporvejs-selskaberne.

Sørensen: Der er et enkelt Punkt, som jeg savner Bestemmelser om i det foreliggende Lovforslag, men som jeg anser det for temmelig nødvendigt at faa ordnet, naar dette Lovforslag skal komme til at virke, og det er Forholdet imellem Sognekommunen og Amtskommunen. Amtsrådet er jo den overordnede Bestyrelse og maa som saadant ogsaa have et Ord med at sige i Spørgsmaalet om Anlæg af Sporveje. Dette Forhold er ikke fremdraget her i Lovforslaget, og jeg anser det for nødvendigt, at der bliver truffet nærmere Bestemmelser i den Henseende. Jeg skal saaledes nævne Forholdet mellem Frederiksberg Kommune og Københavns Amtsråd. Det er der Amtsrådet, der er den overordnede Bestyrelse, men selvfølgelig er Frederiksberg den Kommune, som det vil ligge nærmest for at optage Forhandlingerne om Sporvejsanlæg, men den kan dog ikke undlade at kræve Amtsrådets Sanction, da det staar som den overordnede Bestyrelse og nødvendigvis ogsaa har en Stemme med. Det samme kunde jo gælde ogsaa i nogle Landkommuner, saaledes i de op til København stødende Kommuner. Det er vel ikke usandsynligt, at der i en nær Fremtid vil komme Sporvejsanlæg der, og der er jo allerede givet Koncession paa et til Valby. — Jeg skal iøvrigt anbefale Lovforslaget, idet jeg haaber paa, at det, som allerede udtalt her, maa kunne finde den fornødne Rettelse, og at de Mangler, der maatte være ved det, maatte blive afhjulpne i det nu forhaabentlig snart nedsatte Udvalg.